

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 26.02.2020
(протокол №5)

Силабус
навчальної дисципліни
ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ
2020-2021 навчальний рік

Освітня програма	Філологія
Спеціальність	035034 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова

Викладач (і)	Алексеева Лариса Олександрівна
Кафедра	Української мови та славістики, ауд. 205, корпус БДПУ 56
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-ukr-mova/composition-kaf-ukr-mova/alekseeva/
Контактний тел.	0663311805
Е-mail викладача:	alekseeva.lara81@gmail.com
Графік консультацій	Четвер (8.00. – 09.15), ауд. 205, корпус БДПУ 56

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	12 год.	12 год.	66	залік

Семестр: осінній/весняний

Мова навчання: російська

Ключові слова: текст по отношению к языковой реальности, три части текстике, понятие «текст», признаки текста и его типы, текстовые категория, классификации текстов, принципы изучения языковой организации текста, методы лингвистического описания текста.

Метою викладання навчальної дисципліни «Лінгвістика тексту (російська)» є: вивчення загальних закономірностей породження, структурного формування та функціонування тексту (дискурсу) в сучасному комунікативному середовищі.

Лінгвістика тексту сприяє підвищенню комунікативної компетенції студентів, ґрунтовній підготовці майбутніх вчителів, забезпечує виховання естетичного й філологічного смаку, потребує глибокого аналізу й інтерпретації тексту, дає змогу зануритись у тканину художнього слова й проаналізувати майстерність автора, його мовний хист.

Основні завдання вивчення дисципліни «Лінгвістика тексту (російська)»:

- визначити теоретичні та методологічні основи дослідження тексту на підставі сучасних здобутків світової лінгвістики;
- розкрити механізми породження та функціонування різних типів текстів;
- з'ясувати природу та архітектуру тексту, виділити основні композиційні, жанрово-стилістичні, семантико-прагматичні та формально-структурні текстово-дискурсивні категорії;

- сформувати філологічну культуру студентів;
 - уміння створювати тексти різних стилів і жанрів з урахуванням конкретних екстралінгвістичних чинників спілкування (сфери спілкування, ситуації, адресата, цілей і завдань спілкування);
 - навчити їх усім видам текстової діяльності як основи мовного спілкування;
 - визначити одиниці та категорії тексту, з'ясувати особливості текстів різних стилів і жанрів;
 - оволодіти всіма методами аналізу різних типів тексту;
 - домогтися усвідомлення майбутніми вчителями тем дисципліни.
- Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:
- основні поняття і категорії лінгвістики тексту, принципи і правила лінгвістичного аналізу тексту;
 - основні етапи роботи над художнім текстом, послідовність лінгвістичного аналізу прозового, поетичного та драматичного тощо тексту;
 - методика цілісного і часткового лінгвістичного аналізу тексту;
 - теоретичні і практичні підходи у використанні категорії образу автора для комплексного аналізу художнього тексту;
- вміти**:
- здійснювати первинну і вторинну текстову діяльність (текстоутворення та інтерпретація) на основі лінгвістичного аналізу і знання основних ресурсів російської / української мови, включаючи художньо-виразні засоби;
 - здійснювати комплексний лінгвістичний аналіз тексту.
 - застосовувати знання із лінгвоаналізу та суміжних філологічних дисциплін для виявлення в художньому тексті чинників (мовних засобів, одиниць) його смислового, естетичного, виховного й емоційного впливу; для виявлення авторської точки зору на всіх мовних рівнях;
 - – застосовувати різноманітні мовознавчі методи аналізу тексту: описовий, порівняльний, статистичний, семантико-стилістичний тощо; виконувати комплексний аналіз художнього тексту тощо.

Міждисциплінарні зв'язки

Програма пов'язана з такими навчальними дисциплінами: Програма пов'язана з такими навчальними дисциплінами: «Сучасна російська мова (Розділ: Практикум з російської мови)», «Сучасна російська мова (Розділ: Культура російської мови)», «Сучасна російська мова (Розділ: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія)», «Російська діалектологія», «Сучасна російська мова (Розділ: Морфеміка. Словотвір)», «Сучасна російська мова (Розділ: Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія)», «Історія російської літературної мови», «Історична граматики російської мови», «Сучасна російська мова (Розділ: Морфологія)», «Сучасна російська мова (Розділ: Синтаксис простого речення)», «Стилістика російської мови», «Лінгвістика тексту», «Сучасна російська література», «Зарубіжна література».

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності	Результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики і літературознавства в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та</p>	<p>ПР 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного вдосконалення.</p> <p>ПР 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p>

<p>аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий синтез і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p>	<p>ПР 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПР 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПР 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>ПР 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПР 10. Збирати й систематизувати мовні та літературні факти.</p> <p>ПР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПР 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>ПР 14. Створювати, аналізувати та редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>ПР 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПР 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації чи суперечливих вимог.</p>
--	--

Зміст курсу

Модуль 1

Тема 1. Текст по отношению к языковой реальности. Три части текстики.

Текст – основной источник познания языка. Текст в рамках проблемы «Язык – речь». Порождение и понимание текста. Три направления в изучении текста (И. Р. Гальперин): лингвистика текста; грамматика текста; стилистика текста. Предмет каждой из трех частей текстологии. Тесные связи с текстологией (рассмотрение канонического текста по отношению к его вариантам, поиски автора), со стилистикой текста (композиционные типы речи, изобразительные средства, идиостиль), с герменевтикой (декорирование «темных» мест текста).

Тема 2. Понятие «текст», признаки текста и его типы.

Определения текста, его составляющие: предложение, СФЕ, диалогическое единство. Спорные вопросы в понимании текста. Протекст, контекст, интертекст, гипертекст, дискурс. Текст как явление

культуры: включение в его понятие произведений музыки, живописи, архитектуры, культуры, кинематографии, ритуалов, образа жизни народа. Текст как «литургическое создание», «священное писание, которое мы расшифровываем и пишем ошупью, и в котором также пишут нас...» (А. Н. Кочергин, К. А. Тимофеев).

Модуль 2

Тема 3. Текстовые категории.

Заглавие. Четыре художественных универсалии. Текстовые категории (И. Р. Гальперин, 1981): информативности (фактуальная, концептуальная, подтекстовая информация), членности и цельности, модальности, завершенности. Категория связности текста. Содержательная и структурная когезия текста. Участие в организации текста языковых средств разных уровней: фонетического, графического, лексико-семантического, фразеологического, словообразовательного, морфологического, синтаксического, стилистического.

Типы ассоциативных текстовых парадигм (Н. С. Болотова, 1994). репрезентирующие ассоциативно-тематическое поле произведения. Рематическая доминанта текста, её разновидности (Г. И. Золотова 1973; В. Г. Бабенко 2006). Пространственно-темпоральная и причинно-следственная организация текста (континуум). Четыре универсальных художественных категорий текста (И. Я. Чернухина. 1987: 1989): пространство, время, событие, состояние. Виды их лексической представленности в тексте (содержательная когезия). Заглавие текста. Заглавие как важный экспликатор всех текстовых категорий. Объём заглавия. Заголовок и эпитафия. Структурные типы заглавия. Заглавие тематическое и рематическое. Дотекстовые, внутритекстовые, послетекстовые заглавия.

Тема 4. Классификации текстов.

Соотношение «жанр-стиль-текст». Жанрово-стилистика как наиболее устойчивая, традиционная классификация текстов. Типы текстов в зависимости от коммуникативной задачи: репродуктивные, информативные, волюнтаривные, реактивные; по цели высказывания: обучающие, ораторские поэтические. Тексты «по особенностям речевой ситуации» (С. Баженова): «автор-текст-адресат». Сакральные, утилитарные, поэтические типы текстов, классификации по А. Г. Адмони (1994). Психолингвистическая классификация художественных текстов по эмоциональной доминанте (В. П. Белянин, Ю. А. Сорокин): светлые, простые, активные, весёлые, красивые, усталые, сложные, смешанные.

Модуль 3

Тема 5. Принципы изучения языковой организации текста.

Принцип историзма. Исследование текста с точки зрения языковой и стилистической системы того времени, в котором было написано произведение. Понятие о двоякой синхронной оценке элементов текста («девида». «недоросль»). Принцип взаимообусловленности формы и содержания как учёт языковых средств, выбор которых обусловлен содержанием текста, мировидением автора. Диалектологический взгляд на «форму» в отношении к художественному тексту (Г. О. Винокур, 1990): превращение языкового значения во «внутреннюю форму» художественных смыслов. Язык практический и язык поэтический. «Эстетический знак» (Л. А. Новиков). Коммуникативно-прагматический подход к анализу текста, ведущий в современной текстике. Принцип уровневого подхода к анализу текста. Лингвистический (и в целом филологический) принцип координации общего и отдельного: исследуемый текст характеризуется с учётом в нем общеязыкового, общестилевого, общежанрового, с одной стороны, и индивидуально-авторского – с другой.

Тема 6. Методы лингвистического описания текста.

Лингвистический комментарий. Метод стилистического эксперимента (А. М. Пешковский, Л. В. Щерба) как «искусственное придумывание стилистических вариантов к тексту», его фрагментов. Семантико-стилистика метод, помогающий находить «тончайшие смысловые нюансы отдельных выразительных элементов» (Л.В. Щерба), связанные с отступлениями от языкового стандарта; соотношения коннотативных и номинативных смыслов; возможности индивидуальной многозначности слова: сквозными образами постепенного «наращивания» определенного смысла (Н. А. Купина). Включение в рамки семно-семемногого анализа контекстуального описания. Сопоставительно-стилистика и статистическая методика анализа языковой организации текста.

Подходы к анализу языка художественного и публицистического текста. Звукоцентричный подход, соотносящийся с идеями ОПОЯЗА (А. Шкловский, Р. Jakobson, Г. О. Винокур и др.): актуализация звукописи, звукового символизма, словообразовательной окказиональности, лексической и синтаксической рассогласованности. Словоцентричный подход (В. В. Виноградов, Ю. М. Лотман, Н. А. Кожевникова, Л. Г. Бабенко, В. А. Кухаренко, Н. Е. Сулименко и др.) как актуализация слова в его узуальных и индивидуально-авторских проявлениях с применением контекстуального, компонентного анализом. Жанровоцентричный подход, связанный с идеями М. М. Бахтина (первичные, вторичные жанры; диалогичность слова, текста: «оглядка» на чужое слово). Коммуникативно-прагматический подход при изучении роли лексики и фразеологии в текстообразовании.

Методи навчання

У процесі викладання курсу «Лінгвістика тексту (російська)» застосовуватимуться різні методи навчання, а саме:

- Впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, метод проблемного викладу матеріалу), робота з художнім текстом, метод бесіди, комп'ютерна підтримка навчального процесу.
- Метод проблемного навчання (проблемні питання і завдання).
- Теоретичні методи вивчення мови (лекція, повідомлення, пояснення, бесіда (аналітичні і синтетичні питання), читання підручника);
- Теоретико-практичні методи вивчення мови і навчання мови (диктант; мовний розбір) – аналіз певних мовних явищ; спостереження; реконструювання (видозмінення) – метод, що полягає у зміні словоформ, синтаксичних конструкцій; конструювання – складання словосполучень, речень заданих типів, форм слова);
- Практичні методи вивчення мови і навчання мови (частковий і повний (комплексний) аналіз тексту; побудова зв'язних висловлювань в усній і письмовій формі; написання викладів творів; вправи – рецептивні (аналіз готового, або «чужого», тексту); репродуктивні (видозміна тексту); продуктивні (конструювання самостійних прикладів, висловлювань)). Пояснення незрозумілих слів, підготовка усних повідомлень та письмових творів, викладів; складання планів, тез, конспектів, виправлення граматичних і стилістичних помилок в усному мовленні учнів, навчання роботі з довідковою літературою.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять)

- **Політика щодо дедайнів та перескладання: роботи**, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності**: списування під час контрольних робіт та заліків заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування**: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги

Оцінювання знань магістрів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, самостійної роботи. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь магістрів протягом заняття, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань. Оцінювання самостійної роботи передбачає виконання письмових завдань, запропонованих до цього курсу.

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку, який проводиться письмово у вигляді підсумкової контрольної роботи, яка містить 30 варіантів завдань, кожен з яких охоплює 4 питання. Перше та друге питання кожного завдання введено для визначення рівня теоретичних знань однієї з тем дисципліни. Третє та четверте питання передбачають перевірку уміння застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Практичні заняття, самостійна робота	50		
Підсумковий контроль		50	
Залік: підсумкова контрольна робота			
1 питання (20%)	10		
2 питання (20%)	10		
3 питання (30%)	15		
4. питання (30%)	15		

Таблиця 2. Розподіл набраних магістром балів під час поточного контролю (практичні заняття)

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
Практичне заняття 1	1,2	2,2	3,3	4,5
Практичне заняття 2	1,2	2,2	3,3	4,5
Практичне заняття 3	1,2	2,2	3,3	4,5
Практичне заняття 4	1,2	2,2	3,3	4,5
Практичне заняття 5	1	2,1	3,2	4
Практичне заняття 6	1	2,1	3,2	4
Максимальна кількість набраних балів	7,8≈8	15	22,8≈23	30

Таблиця 3. Розподіл набраних магістром балів під час поточного контролю (самостійна робота)

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
Самостійна робота 1	0,5	1	1,5	2

Самостійна робота 2	0,45	0,5	0,9	1
Самостійна робота 3	0,45	0,5	0,9	1
Самостійна робота 4	0,45	0,5	0,9	1
Самостійна робота 5	0,45	0,5	0,9	1
Самостійна робота 6	0,45	0,5	0,9	1
Самостійна робота 7	0,45	0,5	0,9	1
Самостійна робота 8	0,5	1	1,5	2
Самостійна робота 9	0,5	1,5	2,15	3
Самостійна робота 10	0,5	1,5	2,15	3
Самостійна робота 11	0,5	2	2,5	4
Максимальна кількість набраних балів	5,2~5	10	15,2~15	20

Таблиця 4. Розподіл набраних магістром балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
Залік: підсумкова контрольна робота				
1 питання (20%)	3	6	9	12,5
2 питання (20%)	3	6	9	12,5
3 питання (30%)	3,5	6,5	10	12,5
4 питання (30%)	3,5	6,5	10	12,5
Максимальна кількість набраних балів	13	25	38	50

Таблиця 5. Шкала оцінювання поточного та підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
39-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
32-38	добре		B (добре)
26-31			C (добре)
21-25	задовільно		D (задовільно)
14-20			E (задовільно)
8-13	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання

1-7	незадовільно	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
-----	--------------	--

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час заліку (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D	задовільно	
50-57	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел

Базова література

1. Баранов А. Н. Лингвистическая экспертиза текста: теоретические основания и практика. Москва: Флинта, 2017. 389 с.
2. Валгина Н. С. Теория текста. Москва: Логос, 2015. 435 с.
3. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. Москва: Логос, 2017. 342 с.
4. Дмитриевская И. В. Текст как система: понимание, сложность, информативность. Москва: Академический проект, 2015. 361 с.
5. Лингвистика текста. Лингвистика дискурса. Учебник / Под ред. проф. В. Е. Чернявской. 4-е изд., стер. Москва: Флинта, 2016. 345 с.

Допоміжна література

1. Бабенко Л. Г. Филологический анализ текста. Основы теории, принципы и аспекты анализа. Москва: Деловая книга, 2017. 398 с.
2. Горбачевич К. С. Изменение норм современного русского литературного языка. Москва: Academia, 2016. 294 с.
3. Ковалик І. І., Мацько Л. І., Плющ М. Я. Методика лінгвістичного аналізу тексту. Київ: Альма-Матер, 2014. 264 с.
4. Лосева Л. Н. Как строится текст. Москва: Буквица, 2016. 352 с.
5. Маслова В. А. Лингвистический анализ экспрессивности художественного текста. Минск: АВС-Академия, 2016. 156 с.
6. Папина А. Ф. Текст: его единицы и глобальные категории. Москва: Едиториал, 2014. 276 с.
7. Розенталь Д. Э., Теленкова М. А. Словарь-справочник лингвистических терминов. Москва: Айрис-пресс, 2014. 543 с.
8. Степанов Ю. С. Методы и принципы современной лингвистики. Москва: Едиториал УРСС, 2015. 410 с.

Електронно-бібліотечні системи (ЕБС), бази даних,

інформаційно-довідкові та пошукові системи

1. Бібліотека БДПУ (www.bdpu.org/library)
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbu.gov.ua>)
3. Лінгвістичний портал з української мови (<http://www.mova.info>)
4. http://uk.wikipedia.org/wiki/Головна_сторінка
5. <http://www.twirpx.com/files/languages/linguistics/text/>
6. <http://ulif.org.ua>
7. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
8. <http://www.mova.info/>
9. <http://dic.academic.ru/>
10. http://grinch-home.at.ua>knigi/lingvistich_analiz...164.pdf
11. <http://1576.ua/books/6183>
12. Словники он-лайн (100 видатних українців; Неправильно – правильно; Орфографічний словник української мови; Російсько-український словник сталих виразів; Словник синонімів української мови; Словник фразеологічних синонімів та ін.): <http://www.rozum.org.ua/>
13. Вільна бібліотека, підручники та навчальні посібники для заочування: <http://freelib.in.ua/load/78-1-2>
14. Я розмовляю українською. Антисуржик: <http://www.arkas-proswita.iatp.org.ua/>
15. Українські онлайнні словники. Лінгвістичні мовні ресурси та розваги: <http://lingresua.tripod.com/>
16. Українські неологізми: <http://words.volyn.net/>
17. Словники на mova.info: <http://www.mova.info/Page.aspx?l1=61>
18. Український лінгвістичний портал: <http://ulif.org.ua>
19. Великий тлумачний словник сучасної української мови онлайн: <http://www.slovnyk.net/>
20. Словник іншомовних слів: <http://www.pcdigest.net/ures/book/sis.shtml>
21. Українська Вікіпедія. Вільна енциклопедія: http://uk.wikipedia.org/wiki/Головна_стаття
22. Лінгвістична література на linguists.narod.ru: <http://linguists.narod.ru/downloads1.html>
23. Он-лайн словники та он-лайн перекладачі: http://www.unika.in.ua/ua/dic_ua.php
24. Короткий словник лінгвістичних та перекладацьких термінів (Бик І. С.): <http://www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/glossary.htm>
25. Лінгвістичний форум: <http://lingvoforum.net/>
26. Сайт Лінгвістичного музею Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <http://www.langs.com.ua/>